

This series is dedicated by Nathan Kirsh in loving memory of his mother Ruth Kirsh ז"ל ו'ל

Miriam HaNeviah:

3) The Punishment, The Well & The Death of Miriam

3. במדבר, י"ב, א-טו | Bamidbar 12, 1-15:

- (א) וַתְּדַבֵּר מִרְיָם וְאַהֲרֹן בְּמִנְשֵׁה עַל אֲדֹת הָאִשָּׁה הַכְּשִׁית אֲשֶׁר לָקַח כִּי אִשָּׁה כְּשִׁית לָקַח.
 (ב) וַיֹּאמְרוּ הֲרֹק אַךְ בְּמִנְשֵׁה דָבָר ה' הֲלֹא גַם בָּנוּ דָבָר וַיִּשְׁמַע ה'.
 (ג) וְהָאִישׁ מִנְשֵׁה עָבָו מֵאֵד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה.
 (ד) וַיֹּאמֶר ה' פִּתְּאִים אֶל מִנְשֵׁה וְאֶל אַהֲרֹן וְאֶל מִרְיָם צֵאוּ שְׁלֹשְׁתֵּיכֶם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וּצְאוּ שְׁלֹשְׁתֵּיכֶם.
 (ה) וַיֵּרָד ה' בְּעַמּוּד עָנָן וַיַּעֲמֵד פֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּקְרָא אֶהֱרֹן וּמִרְיָם וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם.
 (ו) וַיֹּאמֶר שְׁמַעוּ נָא דְבַרִּי אִם יְהִי נְבִיאֵיכֶם ה' בְּמִרְאָה אֵלָיו אֲתוּדַע בְּחִלּוֹם אֲדַבֵּר בּוֹ.
 (ז) לֹא כֵן עֲבַדִּי מִנְשֵׁה בְּכָל בֵּיתִי נְאֻמָּן הוּא.
 (ח) פֹּה אֶל פֹּה אֲדַבֵּר בּוֹ וּמִרְאָה וְלֹא בְּחִידוֹת וּתְמִנַּת ה' יְבִיט וּמְדוּעַ לֹא יֵרְאוּ לְדַבֵּר בְּעַבְדֵי בְּמִנְשֵׁה.
 (ט) וַיַּחַר אַף ה' בָּם וַיִּלֶּךְ.
 (י) וְהִעֲבֹן סָר מֵעַל הָאֹהֶל וְהִנֵּה מִרְיָם מְצֻרֶעֶת כְּשֶׁלֶג וַיִּפֹּן אַהֲרֹן אֶל מִרְיָם וְהִנֵּה מְצֻרֶעֶת.
 (יא) וַיֹּאמֶר אַהֲרֹן אֶל מִנְשֵׁה בִּי אֲדַנִּי אֵל נָא תִשֶׁת עָלֵינוּ חֲטָאת אֲשֶׁר נוֹאֲלָנוּ וְאֲשֶׁר חֲטָאנוּ.
 (יב) אֵל נָא תְהִי כַּמֶּת אֲשֶׁר בְּצִאתוֹ מִרְחֹם אִמּוֹ וַיִּאֲכַל חֲצִי בְּשָׂרוֹ.
 (יג) וַיִּצְעַק מִנְשֵׁה אֶל ה' לֵאמֹר אֵל נָא רַפָּא נָא לָהּ.
 (יד) וַיֹּאמֶר ה' אֶל מִנְשֵׁה וְאֵבִיחָה יֶרֶק יֶרֶק בְּפִנְיָהּ הֲלֹא תִכְלֵם שְׁבַעַת יָמִים תִּסְגֵּר שְׁבַעַת יָמִים מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְאַחַר תֵּאֶסֶף.
 (טו) וַתִּסְגֵּר מִרְיָם מִחוּץ לַמַּחֲנֶה שְׁבַעַת יָמִים וְהָעַם לֹא נָסַע עַד הָאֶסָף מִרְיָם.

- (1) Miriam and Aaron spoke against Moses because of the Cushite woman whom he had married; for he had married a Cushite woman.
 (2) They said, "Has Hashem indeed spoken only with Moses? Hasn't he spoken also with us?" And Hashem heard.
 (3) Now the man Moses was very humble, above all the men who were on the surface of the earth.
 (4) Hashem spoke suddenly to Moses, to Aaron, and to Miriam, "You three come out to the Tent of Meeting!" The three of them came out.
 (5) Hashem came down in a pillar of cloud, and stood at the door of the Tent, and called Aaron and Miriam; and they both came forward.
 (6) He said, "Hear now my words. If there is a prophet among you, I Hashem will make myself known to him in a vision. I will speak with him in a dream.
 (7) My servant Moses is not so. He is faithful in all my house.
 (8) With him I will speak mouth to mouth, even plainly, and not in riddles; and he shall see Hashem's form. Why then were you not afraid to speak against my servant, against Moses?"
 (9) The anger of Hashem was kindled against **them**; and he departed.
 (10) The cloud departed from over the Tent; and behold, **Miriam was leprous**, as white as snow. Aaron looked at Miriam, and behold, she was leprous.
 (11) Aaron said to Moses, "Oh, my L-d, please don't count this sin against us, in which we have done foolishly, and in which we have sinned.
 (12) Let her not, I pray, be as one dead, of whom the flesh is half consumed when he comes out of his mother's womb."

(13) Moses cried to Hashem, saying, "Heal her, G-d, I beg you!"

(14) Hashem said to Moses, "If her father had but spit in her face, shouldn't she be ashamed seven days? Let her be shut up outside of the camp seven days, and after that she shall be brought in again."

(15) Miriam was shut up outside of the camp seven days, and the people didn't travel until Miriam was brought in again.

Who is the Cushite woman?

4. רבינו בחיי, שם | Rabeinu Bachyei, there

על אודות האשה הכושית – היא צפורה שהיא מדינית, ומדינים הם ישמעאלים והם דרים באהלים, כדכתיב (חבקוק ג':ז' – ח') ירגזו יריעות ארץ מדין, ואין ביניהם לבן מפני תוקף חמימות השמש.

The woman in question was Tziporah who was a Midianite. Midianites were descendants of the Ishmaelites, nomads, dwelling in tents. We base this on Chabakuk 3,7: "the tents of Cushan, shaken at the pavilions of the land of Midian." There were no white-skinned people among the Midianites due to the sun being very hot in that country.

5. רשב"ם, ד"ה "כי" | Rashbam, there

כי אשה כושית לקח – כדכתיב בדברי הימים דמשה רבנו: שמלך בארץ כוש ארבעים שנה, ולקח מלכה אחת, ולא שכב עמה, כמו שכתוב שם. והם לא ידעו כשדיברו בו, שלא נזקק לה.

FOR HE HAD MARRIED A CUSHITE WOMAN: As it is written in Divre ha-yamim de-Moshe rabbenu. Moses reigned in the land of Cush for forty years and married a certain queen [from there]. He never had intercourse with her. So it is written there [in that midrashic work]. When they [Miriam and Aaron] spoke against him, they did not realize that he had never had intercourse with her.

6. ספרי במדבר, יב א, | Sifrei Bamidbar 12, 1

ותדבר מרים ואהרן במשה – מנין היתה מרים יודעת שפירש משה מפריה ורביה? אלא שראתה צפורה שאינה מתקשטת בתכשיטי נשים. אמרה לה: מה לך שאין את מתקשטת בתכשיטי נשים? אמרה לה: אין אחיך מקפיד בדבר. לך ידעה מרים, ואמרה לאחיה, ושניהם דברו בו.

How did Miriam know that Moses had ceased from marital relations (with his wife Tziporah)? Seeing that Tziporah did not adorn herself as other (married) women did, she asked her for the cause and was told: "Your brother is not 'particular' about this thing" (intercourse, [being constantly "on call" for the word of G-d]). Thus Miriam learned of the matter. She apprised Aaron of it and they both spoke of it.

What did they say?

7. רש"י ד"ה "כי" | Rashi "Ki"

כי אשה כושית לקח – ועתה גירשה.

THAT HE HAD MARRIED A CUSHITE (a beautiful) WOMAN – and had now divorced her.

8. שמות רבה, א' | Shmot Rabbah 1

וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לֵוִי, לְהִיבֵן הַלֵּךְ, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בֶּן רַבִּי זְבִינָא שְׁהֵלֵךְ בְּעֵצַת בֵּתוֹ... וְהִחְזִיר לֹא נֹאמַר אֶלָּא וַיִּקַּח, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בֶּן רַבִּי זְבִינָא שְׁעָשָׂה לָּהּ מַעֲשֵׂה לְקוּחִים, הוֹשִׁיבָהּ בְּאֶפְרַיִם וּמְרִים וְאֶהְרֹן מְרַקְדִין לְפָנֵיהֶם, וּמִלְאָכֵי הַשָּׂרֵת אוֹמְרִים (תהלים קיג, ט): אִם הַבָּנִים שְׂמַחָה.

"A man from the house of Levi went and took a woman from the house of Levi" Where did he go? Rabbi Yehuda ben Rabbi Zvina says: he went in the advice of his daughter. What did he do? He took the woman as his wife, put her on a royal litter, while Miriam and Aaron were dancing in-front of them and the angels were praising the couple.

9. בכור שור, שם | Bechor Shor, there:

וכי לא מצא משה אשה מבנות ישראל שיקח לו לאשה, שהלך לקחת לו מבנות הכושים שהם ערלים. וכי בשביל שהקב"ה מדבר עמו מתגאה, שאינו רוצה לישא אשה מבנות ישראל שבקש אשה במרחק.

Couldn't Moshe find a wife among the women of Israel?! Why did he marry a non-Jewish woman? Is he too proud to be speaking face-to-face with G-d that a Hebrew woman is not good enough for him?

10. אברבנאל, פירוש שלישי, שם | Abarbanel, third explanation, there:

להיות משה בטבעו ענו ומסתפק ומואס בפחיתות המשגל כי חרפה הוא לו.

Moshe was so modest and he didn't wanted any physical relationship, as he viewed it as a low action.

11. ילקוט שמעוני, בהעלותך | Yalkut Shimoni, Behaalotecha:

כיון שנתמנו זקנים הדליקו להן כל ישראל נרות ושמחו להם. מרים רואה את הנרות דולקות, אמרה לצפורה מה עסק של נרות הללו דולקין. אמרה הענין. אמרה מרים אנשיהן נשים של אלו מה הן רואות היאך עלו בעליהן לשורה אמרה לה צפורה אוי להן, שמעכשיו אינם נזקקין להן לתשמיש אלא הן נעקרות מעכשיו. אמרה לה מנין את יודעת. אמרה לה מאחיה, שמשעה שנתקדש לדבור אינו מכיר למטתו. כיון ששמעה מרים כך הלכה לה אצל אהרן ואמרה לו את הדבר.

After Moshe appointed the elders to help him in the leadership of Yisrael, all the people lit candles and were happy for them. When Miriam saw the candles burning, she asked Tzipporah what is this all about. Tzipporah told her the story. Miriam said to her: "How nice it is for their wives to see their husbands becoming important persons in the nation!" Tzipporah then answered and said to her: "I pity their wives. Now their husbands will not need any more physical relationship with them." Miriam asked her: "How do you know that?" Tzipporah answered: "From your brother. From the moment he has become holy and spoken with G-d, he doesn't recognize his own bed..." Since Miriam heard this she sent to Aaron and told him all of this.

Why does it say "Miriam spoke?"**12. רש"י, שם | Rashi, there:**

היא פתחה בדבר תחילה, לפיכך הקדימה הכתוב.

She opened the conversation, therefore Scripture mentions her first.

13. אבן עזרא, שם | Ibn Ezra, there:

היא דברה, גם אהרן הסכים או החריש, על כן נעשה שותף.

Miriam spoke. Aaron agreed or was silent. Hence he was also punished

Who was punished?**14. גמרא שבת צ"ז ע"א:**

אף אהרן נצטרע דכתיב {במדבר י"ב:י'} ויפן אהרן אל מרים והנה מצורעת תנא שפנה מצרעתו.

Aaron also became leprous, as it is written: "And Aaron turned toward Miriam, and behold, she was leprous" (Numbers 12:10), and it was taught: This teaches that he turned, i.e., he was healed, from his leprosy, as he too had been afflicted.

15. רלב"ג, על פס ט | Ralbag on verse 9:

אז סר הענן מעל האהל ונגלה שכבר נשארה מרים מצורעת כשלא; וזה לאות כי מרים לבדה דיברה כנגד משה זה המאמר הנזכר; ואולם אהרן נתגנה על אשר לא הוכיח אחותו על זה, וחיזק את דבריה.

After the cloud left the tent, Miriam was found with Tzaraat. This is a sign that only Miriam spoke badly on Moshe, and Aharon who was silent and didn't oppose Miriam's sayings was rebuked.

16. מדרש ספרי במדבר, פסקה ק"ה | Midrash Sifri 105:

רבי יהודה בן בתירה אומר: עתיד ליתן את החשבון על מי שאמר נתנגע אהרן. אם מי שאמר והיה העולם כסה עליו, את מגלה עליו?

R. Yehudah b. Betheira says: He who says that Aaron was stricken (with leprosy) is destined to pay for it. He who spoke and brought the world into being covered up for him (by not mentioning it explicitly in the verse) and you would reveal it!

17. אור החיים, שם, מבוסס על ספרי | Or HaChaim, there:

דוקא כשהיה פונה היתה מצורעת וכשהיה מחזיר פניו היתה פורחת ממנה.

Miriam had leprosy only when Aaron looked at her, but when he did not she started recovering.

Why was Miriam expelled for a week?**18. אבן עזרא, פס יד, "ותסגר" | Ibn Ezra, verse 14:**

תסגר – כמו המצורעים, שלא יזיקו אחרים.

As lepers are, so that they do not harm others.

19. אור החיים, פ"ס יד "תסגר" | Or HaChaim verse 14:

נראה שפרכה ממנה צרעת בתפלת משה, וכמאמרו רפא נא פירוש עתה, אלא שגזר ה' שתשב כמנוחה, שאם לא בן לא היה צריך הכתוב לומר תסגר פשיטא שתסגר עד שתתרפא מצרעתה, אלא ודאי שכבר נתרפאה, ולזה גם בן לא הזכיר טהרת צרעתה ביום אסיפתה.

It appears that as a result of Moses' prayer the Tzoraat disappeared at once. G-d decreed that she had to remain as an outcast. Had this not been so the Torah would have had to add "until she has been cured from her Tzoraat." It is obvious, therefore, that she had already been cured. This is also the reason the Torah did not mention the fact that she had been healed at the time it reports that she rejoined the camp of the Israelites.

Why did the people wait for her?**20. רש"י, פס טו ד"ה "והעם" | Rashi on verse 15:**

והעם לא נסע – זה כבוד חלק לה המקום בשביל שעה אחת שנתעכבה למשה כשהושלך ליאור, שנאמר: ותתצב אחת מרחק וגו'

This honour the Omnipresent showed her as a reward for the single hour she tarried for Moses' sake when he was thrown into the river, as it is said, (Exodus 2:4) "And his sister placed herself afar off (i.e. she waited) [to know what would be done to him]" (Sotah 9b).

21. בכור שור על פסוק טו | Bechor Shor on verse 15:

והעם לא נסע – כי לא נעלה הענן מפני כבודו של משה, וזבה ידעו כי מפני מרים נתעכבו, כי סמוך לאסיפתה נעלה הענן.

The cloud [that indicated the beginning of movement] didn't rise due to the dignity of Moshe that was harmed. And by that all the people knew that this long stop was due to the bad actions of Miriam.

22. שמות רבה א, יז | Shmot Rabba 1, 17:

נחלית ונהגו בה מנהג מתה. וגם כלב עזבה (דברי הימים א ב' י"ט): ויקח לו כלב את אפרת, זו מרים, למה נקרא שמה אפרת, שפרו ורבו ישראל על ידיה. מהו ויקח לו, שאחר שנתרפאת עשה בה מעשה לקוחיו, הושיבה באפריון ברב שמחתו בה.

After Miriam got ill, everyone treated her as a dead person. Even her husband Caleb left her. However, after she healed, Caleb put Miriam on a royal litter and remarried her. (Compare to source 8)

23. דברים כד ט | Dvarim 24, 9:

זכור את אשר-עשה ה' א-לוקיך למרים, בדרך, בצאתכם ממצרים.

Remember what Hashem your G-d did to Miriam by the way as you came forth out of Egypt.

Miriam's death:**24. במדבר כ', א-ב | Bamidbar 20, 1-2:**

(א) ויבאו בני ישראל כל העדה מדבר צן בחדש הראשון וישב העם בקדש ותמת שם מרים ותקבר שם.
(ב) ולא היה מים לעדה ויקהלו על משה ועל אהרן...

(1) The children of Israel, even the whole congregation, came into the wilderness of Zin in the first month. And the people stayed in Kadesh; and Miriam died there and was buried there.

(2) There was no water for the congregation; and they assembled themselves together against Moses and against Aaron.

25. סוף מגילת תענית | Megilat Taanit:

בעשרה בניסן מתה מרים הנביאה.

Miriam died on the tenth day of Nisan.

26. רש"י "ד"ה" ותמת" עפ"י המדרש | Rashi, there:

ותמת שם מרים – אף היא בנשיקה מתה.

She, too, as Moses and Aaron, died by a Divine Kiss.

27. ילקוט שמעוני, חקת | Yalkut Shimoni, Chukat:

הבאר היה עולה בזכות מרים, שנאמר (לעיל פסוק א-ב) ותמת שם מרים ומיד ולא היה מים לעדה, וכיון שנסתלק הבאר התחילו מתכנסין על משה ועל אהרן, שנאמר "ויקהלו על משה ועל אהרן", והיו משה ואהרן יושבין ומתאבלין על מרים, אמר להם הקדוש ברוך הוא בשביל שאתם אבליים ימותו בצמא, עמד וקח מטף והשקית את העדה ואת בעיניהם.

The well existed due to Miriam's merit, as it says that after Miriam died the people were thirsty. When Miriam died, Moshe and Aaron were sitting and mourning her, and the people of Israel were gathering around them in thirst. G-d told them: "should everyone die in thirst just because you are mourning?! Rise up, take your rod and water the nation and their cattle!"

28. ילקוט שמעוני, במדבר לג | Yalkut Shimoni Bamidbar 33:

כשמתה מרים לא ספדיה ולא קבריה אלא משה בראש אהרן ברגל והלכו וקבריה.

When Miriam died no one eulogized her and no one took care of her burial. Only Moshe and Aaron went both of them together and took care of her burial.

29. ספרי ניצבים | Sifrei Nitzvaim: בשנה אחת מתו שלשה צדיקים, משה אהרון ומרים...

In one year three Tzadikim died: Moshe, Aaron and Miriam...

30. מדרש אגדה, שמות, טו ב: קודם שנולד משה היתה נביאה, בשנולד משה ניטלה נבואה ממנה וניתנה למשה.

Before Moshe was born, Miriam was the prophet. When Moshe was born her prophecy was taken away from her and was given to Moshe.

REGISTER AT: TINY.CC/PURIMREG

בס"ד

the book of **ESTHER**
WINE, HUMOUR, AND MYSTERIES

Grab a cup of wine and dive into the most mysterious book of Tanach: kings, scandals, miracles and much more!

In this new five-part series, we'll learn the entire book of Esther from beginning to end, analyzing the characters and plot twists so we can prepare as well as we can for Purim!

Wednesdays, January 11 - February 8 | 7:00-8:00 PM
In Person at Shaarei Tefillah, 3600 Bathurst
Simultaneously on ZOOM (tiny.cc/idanrak)
Free of Charge and Open to Men and Women

With **Idan Rakovsky**

Registration is required at tiny.cc/purimreg

REGISTER AT: TORONTOTORAH.COM/HUMANITY

ט"ו

BEIT MIDRASH ZICHRON DOV PRESENTS
TANACH IN A DAY
JEW_S AND NON-JEW_S

SUNDAY, DECEMBER 25, 2022 · 10:00 AM–4:00 PM

AT YESHIVAT OR CHAIM, 159 ALMORE AVENUE

PLEASE REGISTER AT TORONTOTORAH.COM/HUMANITY

10:00 AM	10:30 AM	11:00 AM	11:30 AM
The Arc of Bereishit: Universalism to Particularism IDAN RAKOVSKY	The Conversion of Yitro and Ruth RABBI YEHUDA MANN	Moshe: Between Egypt and Israel REBBETZIN EMMA TAYLOR	The Ban on Inter-marriage: Is It Racist? RABBI MORDECHAI TORCZYNER
12:00 PM Lunch & Learn		1:00 PM	1:30 PM
Battlefield Ethics with Rabbi Yehuda Mann Free of charge, but registration is required. Register at torontotorah.com/humanity . <i>Lunch is dedicated by Nathan Kirsh in honour of the Rosh Beit Midrash, Sganim and Avreichim, for berachah and hatzlachah in their learning and teaching</i>		Jews and Non-Jews in the Book of Yehoshua RABBI STEVEN GOTLIB	The Wolf and the Lamb, Russia and Ukraine IDAN RAKOVSKY
2:00 PM	2:30 PM	3:00 PM	3:30 PM
Tyre: Friend or Foe? RABBI MORDECHAI TORCZYNER	Yonah, Nachum and Nineveh MS. MIRIAM BESSIN	Yechezkel: Jews, Non-Jews and Olam HaBa RABBI STEVEN GOTLIB	Iyov: Jew or Non-Jew? RABBI MORDECHAI TORCZYNER

Classes simulcast on [YouTube.com/TorontoTorah](https://www.youtube.com/TorontoTorah)

Dedication Opportunities Available: \$180/class | Non-Sponsorship Donations Welcome

Please join us for a light breakfast at 9:30 am | For more details, to sponsor or donate:

www.torontotorah.com/humanity or contact Aya at aya@torontotorah.com or 416-630-6772 x 270

DEDICATED BY SARENA AND DAVID KOSCHITZKY IN MEMORY OF RIVA KOSCHITZKY ז"ל

REGISTER AT: TORONTOTORAH.COM/MYR

בס"ד

BEIT MIDRASH ZICHRON DOV & SHAAREI SHOMAYIM
MIDRESHET YOM RISHON
SUNDAY MORNING LEARNING
FOR WOMEN

SUN. JANUARY 15TH 10:00 - 11:20 AM
SHAAREI SHOMAYIM CONGREGATION
470 GLENCAIRN AVE.

REGISTER AT TORONTOTORAH.COM/MYR

WAS MOSHE BORN A LEADER?
IDAN RAKOVSKY

AVREICH, BEIT MIDRASH ZICHRON DOV
RABBINIC ASSISTANT, SHAAREI TEFILLAH

WHY DID MOSHE REFUSE?
PRIELLE RAKOVSKY

EDUCATOR, BNEI AKIVA SCHOOLS

*DEDICATED BY DOV AND JANE GOLDBERG,
WITH THANKS FOR ALL THE GREAT SHIURIM!*

OPEN TO ALL WOMEN, FREE OF CHARGE
LIGHT REFRESHMENTS SERVED

שערי שמים
SHAAREI SHOMAYIM
ADULT EDUCATION

free background photos from pngtree.com

תורת ה' תמימה
A BEIT MIDRASH FOR
TORAH

לך אתונה ולרעך
A BEIT MIDRASH FOR
ZIONISM

חנוך לנוער על פי דרכו
A BEIT MIDRASH FOR
STUDENTS

בנות מלכים ביקרותיך
A BEIT MIDRASH FOR
WOMEN

בכל מלאכת הקודש
A BEIT MIDRASH FOR
PROFESSIONALS

